

	MATICHOH INFORMATION CENTER	Subject Heading :
Source :		
Date : 4 S.ก. 2560	Page : ๑5	No :

ภาค 2 เดือนส่งฟ้องคดีครูจอมทรัพย์ ๑5

พล.ต.ต.สุวิชาญ ญาณกิตติกุล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด (ตบก.ภ.จว.) นครพนม เปิดเผยว่า คดีนางจอมทรัพย์ แสนเมืองโคตร หรือ ครูจอมทรัพย์ อดีตข้าราชการครูโรงเรียนแห่งหนึ่งใน จ.สกลนคร พร้อม พวก ซึ่งตกเป็นผู้ต้องหาคดีร่วมกันนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จต่อศาล กรณีข้อหรือพินคดีขับรถชนคนเสียชีวิตและข้อหาอัยย๋ช่องโจร นั้น พนักงานสอบสวนอยู่ระหว่างเร่งรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับขบวนการช่วยเหลือนางจอมทรัพย์ เพื่อเตรียมส่งอัยการฟ้องศาล จังหวัดนครพนม โดยคาดว่าจะไม่น่าจะเกิน 2 เดือน

รื้อระบบร้องทุกข์ฯ

อุดช่องโหว่ 'แพะ' เป็น 'แกะ'

กระแสตีกลับในการรื้อฟื้นคดีอาญาให้ "ครูจอมทรัพย์" ซึ่งส่งผลกระทบต่อภารกิจช่วยเหลือผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมหรือช่วยแพะในคดีอาญาของกระทรวงยุติธรรม

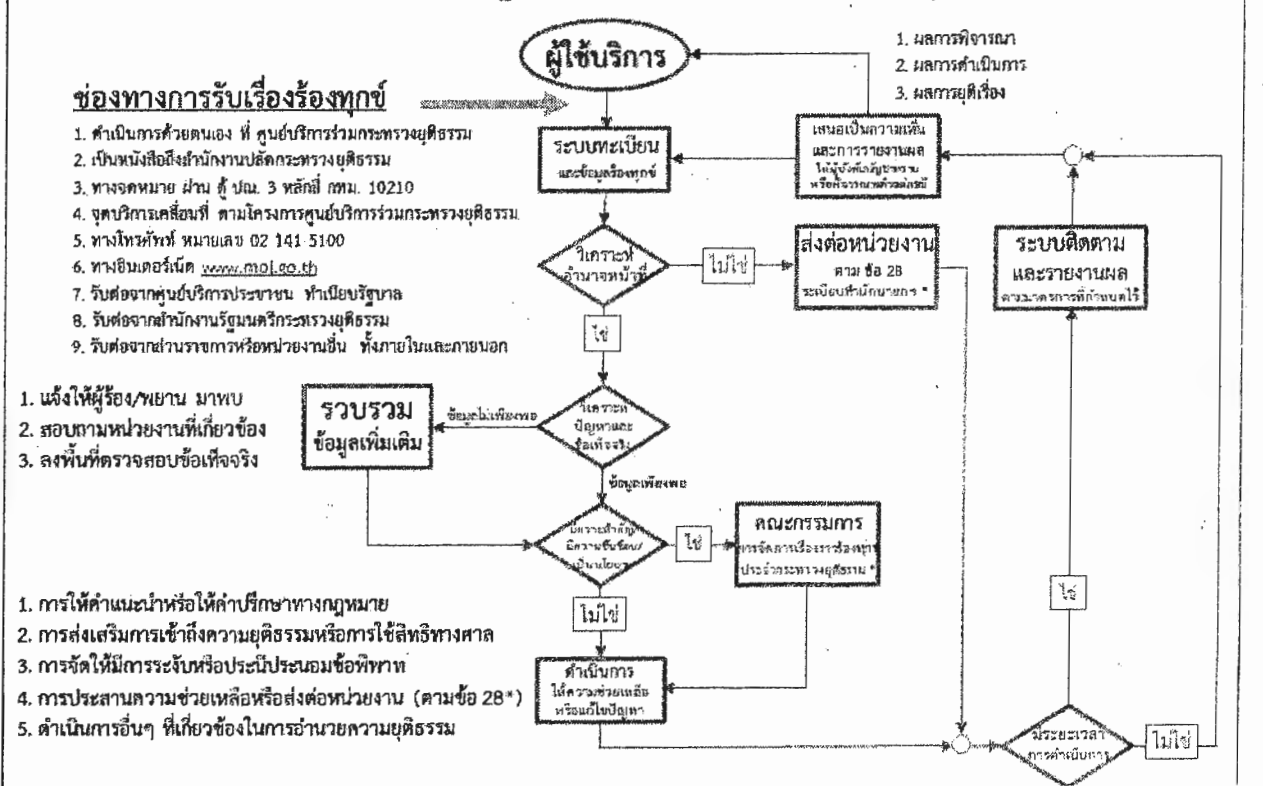
เป็นเหตุให้ "วิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ" ปลัดกระทรวงยุติธรรม ต้องเข้ามาจัดวางงานให้เป็นระบบ แม้ "ศูนย์บริการร่วม" (ศบร.) ของกระทรวงยุติธรรม จะถูกจัดตั้งขึ้นมานานแล้ว แต่ในทางปฏิบัติที่เคยทำกันมาไม่เคยมีการวางระบบ ทำให้การ

กระบวนการรับเรื่องราวร้องทุกข์

ศูนย์บริการร่วม กระทรวงยุติธรรม

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ *

ร้องทุกข์ร้องเรียนมาได้สารพัดช่องทาง ทั้งจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ซึ่งบางแห่งใช้หัวกระดาษ “ศบร.” เหมือนกันเป๊ะ แต่เลขรับไม่อยู่ในสารบบเดียวกัน

ไม่นับรวมการร้องขอความเป็นธรรมที่ขึ้นตรงไปยังสำนักงาน พ.ต.อ.คุณฐิติ อารยวุฒิ 250 เรื่อง ก่อนกระจายงานให้ชุดเฉพาะกิจไปสืบสวนรวบรวมข้อเท็จจริง ซึ่งใช้ทั้งเครื่องจับเท็จ นิติวิทยาศาสตร์ และพยานบุคคล

จากข้อเท็จจริงต้องยอมรับว่า การทำงานของทีมเฉพาะกิจ “คุณฐิติ” ประสบความสำเร็จในภารกิจช่วย “แพะ” พันคุกมาหลายเรื่อง

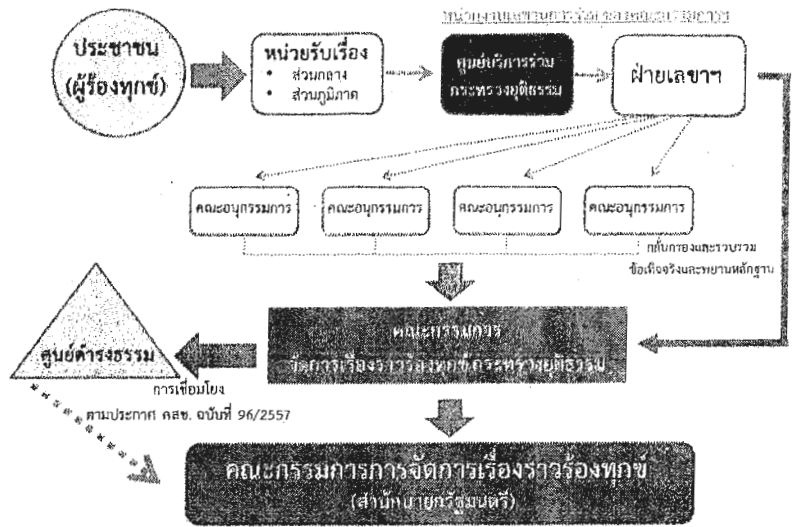
ไม่ว่าจะเป็นคดีเตี๊ยมอ้อมอ้อ ต้องโทษฆ่าแพนสาว, คดีแพะชิงเพชร, คดีโจ๋อุบล ต้องโทษยิงคนตาย, คดีชิงพระเหลี่ยมทอง ซึ่งพบข้อผิดพลาดในชั้นตอนรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นสอบสวนทั้งสิ้น แม้แต่คดีบุกรุกที่ดินของผู้อื่นซึ่งศาลสั่งให้จำเลยออกจากที่ดินแล้ว ชุดเฉพาะกิจก็ยังรวบรวมหลักฐานจนศาลฎีกายกฟ้อง ให้เจ้าของที่ดินตัวจริงได้อยู่ในที่ดินของตัวเองได้ต่อไป

แต่เมื่อ “คดีครุจ่อมทรัพย์” พลิกจาก “แพะ” กลายเป็น “แกะ” เจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมถูกรทว่าร่วมอยู่ในขบวนการรับจ้างติดคุก ในทางคดีจึงต้องแก้กันไปด้วยพยานหลักฐาน แต่ในทางระบบหลักเลียงไม่ได้ที่จะต้องทบทวนการทำงานปล่อยให้เดินไปลาพังไม่ได้ จึงต้องวางระบบให้การทำงานผ่านการกลั่นกรองและร่วมตัดสินใจในรูปคณะกรรมการชุดใหญ่

นอกจากนี้กระทรวงยุติธรรมยังตรวจสอบพบช่องว่างในจุดรับเรื่องราวร้องทุกข์ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ซึ่งหลายแห่งใช้พนักงานราชการหรือลูกจ้างชั่วคราวเป็นผู้รับเรื่อง โดยในจุดนี้หากปล่อยไว้อาจเป็นช่องว่างเอื้อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากเงินค่าทนายความและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ซึ่งเจ้าพนักงานในแต่ละจุดอาจมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเพื่อนนายแล้วเจาะจงจ่ายสำนวนไปให้หรือนำรายชื่อทนายที่มีความใกล้ชิดมาขึ้นทะเบียนไว้กับกองทุนยุติธรรมเพื่อรับคดี

เมื่อพบปัญหาจึงจำเป็นต้องจัดรูปงานให้เป็นระบบจากเดิมที่เคยมี “พ.ต.อ.คุณฐิติ” กำกับดูแล ก็เปลี่ยนมือไปให้ “ธวัชชัย ไทยเขียว” ล่าสุดภายในสัปดาห์เดียวกัน ปลัดกระทรวงยุติธรรมตัดสินใจเข้ามาควบคุมดูแล

กระบวนการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. 2552

งานในส่วนนี้ด้วยตัวเอง เพื่อให้ทุกเรื่องร้องทุกข์-ร้องเรียน ซึ่งเดิมกระจายเป็นหลายช่องทาง เช่น ร้องตรงกับรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง ผู้ตรวจราชการ รองปลัดกระทรวง หรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ หลังจากนั้นทุกเรื่องต้องเดินตรงมาที่ “ศบร.” จุดเดียวเพื่อออกเลขรับ กลั่นกรองเรื่องราว ก่อนจ่ายเรื่องไปยังหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของความเดือดร้อนและการให้ความช่วยเหลือทั่วประเทศ

ทั้งนี้ภายหลังรับเรื่องราวร้องทุกข์ ศบร. จะส่งเรื่องให้ฝ่ายเลขานุการ กลั่นกรอง หากเป็นคดีทั่วไปสามารถให้คำปรึกษากฎหมายหรือไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ก็ส่งยุติเรื่อง หากเป็นข้อร้องเรียนทั่วไปไม่สลับซับซ้อนจะรับเรื่องไว้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นขั้นตอนปกติ หากตรวจสอบแล้วพบว่าเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน กระทบกับหน่วยงานอื่นจำเป็นต้องมีการบูรณาการร่วมกันของหลายหน่วย ก็จะส่งเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของอนุกรรมการ 4 คณะเพื่อกลั่นกรอง รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ก่อนเสนอให้คณะกรรมการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ตัดสินใจเป็นที่สุดว่าจะอนุมัติการช่วยเหลือแค่ไหน อย่างไร ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้จะเชื่อมโยงกับ “ศูนย์ดำรงธรรม” และ “คณะกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์” สำนักนายกรัฐมนตรี

สรุปใจความ คือ กระทรวงยุติธรรมไม่สามารถปฏิเสธเรื่องราวทุกข์ร้อนของประชาชนเพราะมีหน้าที่อำนวยความยุติธรรม

ขณะที่ตำรวจมีหน้าที่ปราบปรามอาชญากรรมประชาชนจึงสามารถเข้ามาขอความช่วยเหลือจากกระทรวงยุติธรรมได้เป็นปกติ

แต่เมื่อพบปัญหาโดยเฉพาะการร้องฟ้องคดีอาญา ซึ่งสถิติของศาลยุติธรรมบ่งชี้ว่านับจากกฎหมายเปิดช่องให้ร้องฟ้องคดี ยังไม่เคยมีการฟ้องคดีสำเร็จเกิดขึ้นเลย ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือจึงต้องยึดกระบวนการให้ยาวเพื่อเพิ่มความเข้มข้น โดยกำหนดให้ผ่านการกลั่นกรอง เดินไปตามลูกศรเป็นลำดับขั้น 1, 2, 3 เป้าหมายปลายทางยังเป็นการช่วยเหลือประชาชนเหมือนเดิม แต่ปิดช่องไม่ให้มีการพูดขึ้นมา จนเกิดกระแสสังคมให้ถูกมัดตัวเอง

คำถามคือวันนี้ สังคมคิดว่าแพะมีจริงหรือไม่ ถ้าคิดว่าแพะมีอยู่จริง ก็ต้องดูว่าจุดอ่อนของกระบวนการอยู่ที่ไหน เพื่อดับทุกข์ที่เหตุ ป้องกันไม่ให้มี “แพะ” ตั้งแต่นั้น ไม่ใช่ปล่อยให้สุดทางแล้วมาที่กระทรวงยุติธรรมกฎหมายอนุมาณว่าทุกคนต้องรู้กฎหมาย เมื่อถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้ แต่ในความเป็นจริงทุกคนรู้กฎหมายหรือ

หลังจากนี้ยังต้องรอฟังนโยบายชัดๆ จาก พล.อ.ประจิน จั่นตอง รมว.ยุติธรรมคนใหม่ ซึ่งคงมีคำตอบว่าการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรมของ “ศูนย์บริการร่วม” (ศบร.) กระทรวงยุติธรรม สุดท้ายจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

● ปิยะนุช ทำนุเกษมไชย ●